

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____ /Лазур Я.В./
« ____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності освітньої програми **Міжнародне право**

Розробники: Литвин С.Й., доцент, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
вказати назву кафедри

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ Прізвище та ініціали

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Прізвище та ініціали

© _____, 20 ____ р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 20 ____ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин –		
Кількість модулів –	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю:	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	

. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3;	Галузь знань <u>29</u> Міжнародні відносини	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>293</u> “Міжнародне право”		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>293</u> “Міжнародне право”	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		1-й	1-й
(назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 34 заочної форми навчання: аудиторних - 10 самостійної роботи студента - 56	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Магістр</u>	Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		56 год.	56 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є:

- Допомогти студентам в опануванні системою знань з права інтелектуальної власності;
- акцентувати увагу студентів на складних теоретичних та практичних проблемах інтелектуальної власності в Україні;
- на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів;
- на практичних заняттях виробити у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти та застосовувати їх на практиці;
- сприяти еволюційному засвоєнню студентами основ методики нормотворчого процесу

Завданнями вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є : ознайомлення студентів з джерелами регулювання права інтелектуальної власності, як національними, так і міжнародними; сприяння глибокому засвоєнню цілої низки нормативних актів, прищепити вміння працювати з ними; навчити студента користуватися нормами матеріального та процесуального права при вирішенні конкретних правових питань; навчити вірно складати процесуальні документи та вчиняти процесуальні дії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- гносеологію становлення права інтелектуальної власності;
- законодавчі акти: міжнародно-правові, національні;
- об'єкти правової охорони та специфіку їх охорони;
- кваліфікацію об'єктів права інтелектуальної власності;
- охоронні документи;
- способи охорони прав інтелектуальної власності;
- основні контрафакти і їх ознаки.

вміти :

- аналізувати нормативні акти;
- складати проект заяв та договорів;
- складати претензії і позови про порушення прав інтелектуальної власності; - визначати напрямки і форми охорони прав інтелектуальної власності;
- давати консультації із загальних питань.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері правового регулювання міжнародних відносин і порівняльного правознавства, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей, виявлення та вирішення проблем різного рівня складності (ЗК1);
- здатність усвідомлювати особливості предметної сфери і професії, приймати обгрунтовані рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки (ЗК2);
- здатність спілкування з представниками інших професійних груп, експертів з інших галузей знань/видів правничої діяльності, а також здатність працювати у міжнародному фаховому середовищі (ЗК5).

Фахових компетентностей:

- здатність розуміти зміст та юридичну природу національних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та інших міжнародних документів у сфері регулювання міжнародних авторських відносин (ФК2);
- здатність застосовувати нормативні положення і доктрину міжнародного публічного, міжнародного приватного, національного, іноземного, європейського права,

використовувати вузькоспеціалізовані знання з конкретних напрямів регулювання міжнародним правом, зокрема у сфері регулювання авторських відносин з іноземним елементом (ФК3);

- здатність представляти інтереси фізичних, юридичних осіб чи держави, розробляючи правову позицію в інтересах позивача/відповідача при розгляді справ у національних, закордонних, міжнародних судах (ФК5);

- здатність розуміти теоретичні та практичні аспекти порівняльного правознавства, аналізувати зміст національних правових інститутів у порівняльно-правовому контексті (ФК7);

- здатність застосовувати фахові компетентності, що забезпечуються циклом дисциплін професійної підготовки: розуміти, аналізувати, застосовувати нормативні положення, розуміти особливості правових явищ та прогнозувати основні напрямки розвитку (ФК8);

- здатність до самонавчання та підвищення рівня власної кваліфікації (ФК10).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Право інтелектуальної власності» вивчається на першому році навчання другого(магістерського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми «Міжнародне право» опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Право інтелектуальної власності**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати набуті знання, навички для вирішення міжнародно-правових та національно-правових проблем, аналізу правових концепцій на предмет логічної послідовності та практичної адекватності, пропонування нових ідей для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності;	ПРН 1
Демонструвати лідерські якості, навички у здійсненні наукового та прикладного аналізу, вміння брати на себе відповідальність за результати аналізу, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей;	ПРН 3
Розуміти міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, для з'ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям;	ПРН 4
Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань, формулювати висновки та розробляти рекомендації;	ПРН 6

Здійснювати професійне представництво фізичних, юридичних осіб, держави у судах України, судах зарубіжних держав, в міжнародних арбітражних та судових установах, а також виконувати професійні юридичні обов'язки в рамках органів міжнародних судів;	ПРН 11
Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у відповідній сфері;	ПРН 13
Застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського права;	ПРН 19
Аналізувати, застосовувати відповідні норми права, а також виявляти тенденції та закономірності в сфері, що стосується міжнародного приватного права.	ПРН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Право інтелектуальної власності**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
- використовувати набуті знання, навички для вирішення міжнародно-правових та національно-правових проблем, аналізу міжнародно-правових концепцій на предмет логічної послідовності та практичної адекватності, пропонування нових ідей для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності;	ПРН 1
- демонструвати лідерські якості, навички у здійсненні наукового та прикладного аналізу, вміти брати на себе відповідальність за результати аналізу, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей;	ПРН 3
- розуміти міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, для з'ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подіям;	ПРН 4
- застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань у сфері права інтелектуальної власності, формулювати висновки та розробляти рекомендації;	ПРН 6
- здійснювати професійне представництво фізичних, юридичних осіб, держави у судах України, судах зарубіжних держав, в міжнародних арбітражних та судових установах, а також виконувати професійні юридичні обов'язки в рамках органів міжнародних судів;	ПРН 11
- аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у сфері інтелектуально-правових відносин;	ПРН 13
- застосовувати відповідні норми права, вміти аналізувати, виявляти тенденції та закономірності у сфері, що стосується європейського права;	ПРН 19
- аналізувати, застосовувати відповідні норми права, а також виявляти тенденції та закономірності в сфері, що стосується права	ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності», насамперед, на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік, – 35 балів);
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (екзамену), відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: II семестр - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Міжнародне право навколишнього середовища» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	2	50	2	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	Відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
		дисципліни	вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1.** Загальні положення про право інтелектуальної власності
Тема 2. Інтелектуальна власність та міжнародне співробітництво
Тема 3. Суміжні права. Авторське право
Тема 4. Інтелектуальна власність у Європейському співтоваристві
Тема 5. Патентне право. Договір про патентну співпрацю
Тема 6. Поняття торговельної марки.
Тема 7. Норми міжнародної компетенції у справах про контрафакцію.
Тема 8. Правова охорона інформації заснованій на фактичній монополії її володільця
Тема 9. Поняття комерційної таємниці.
Тема 10. Договірні відносини, пов'язані з правами на об'єкти інтелектуальної власності

6.2. Структура навчальної дисципліни

Но мер семес тру	Кількість годин							Прове дення семес трови х екзам енів	Кількі сть модул ів	Кількіс ть змістов их модулів	Вид контрол ю
	Загальна кількість годин/кр едитів ECTS	З них:									
		Аудиторні									
		всього	З них:				Сам ості йна рабо та				
лекції	Практичні заняття		Перевірка контрольних робіт	Консультації							
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ											
1		34	20	14	2	2	56	2	2		Залік
ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ											
1		10	6	4	2	2	56	2	2		Залік

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності	9	2	2			5	7	2				5

Тема 2. Інтелектуальна власність та міжнародне співробітництво	7	2				5	7	2				5
Тема 3. Суміжні права. Авторське право.	9	2	2			5	7		2			5
Тема 4. Інтелектуальна власність у Європейському співтоваристві.	7	2				5	5					5
Модуль 2												
Тема 5. Патентне право. Договір про патентну співпрацю	9	2	2			5	7		2			5
Тема 6. Поняття торговельної марки	7	2				5	5					5
Тема 7. Норми міжнародної компетенції у справах про контрафакцію.	9	2	2			5	5					5
Тема 8. Правова охорона інформації заснованій на фактичній монополії її володільця	9	2	2			5	5					5
Тема 9. Поняття комерційної таємниці	12	2	2			8	8					8
Тема 10. Договірні відносини, пов'язані з правами на об'єкти інтелектуальної власності	12	2	2			8	10	2				8
Усього	90	20	14			56		6	4			56

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Загальні положення про право інтелектуальної власності	денна	заочна

2	Інтелектуальна власність та міжнародне співробітництво	1	1
3	Суміжні права. Авторське право.	2	1
4	Інтелектуальна власність у Європейському співтоваристві.	1	1
5	Патентне право. Договір про патентну співпрацю	2	1
6	Поняття торговельної марки	2	
7	Норми міжнародної компетенції у справах про контрафакцію.	1	
8	Правова охорона інформації заснованій на фактичній монополії її володільця	1	
9	Поняття комерційної таємниці	1	
10	Договірні відносини, пов'язані з правами на об'єкти інтелектуальної власності	2	
	Усього	14	4

6.4. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поняття і джерела авторського права. Принципи авторського права	4	4
2.	Історія виникнення інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво.	4	4
3.	Паризька Конвенція про охорону промислової власності та Бернська Конвенція про охорону літературних творів та творів мистецтва. Нормативні акти, які визначають основоположні принципи захисту прав інтелектуальної власності.	2	2
4.	Міжнародні об'єднані відомства з інтелектуальної власності (MOBIB). Всесвітня організація інтелектуальної власності (WOIB). Роль СОТ всесвітньої торгової організації. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS)/	4	4
5.	Інтелектуальна власність у Європейському Співтоваристві. Застосування Співтовариством інших інструментів прямого впливу на національні акти у сфері інтелектуальної власності.	2	2
6.	Патент на винахід. Європейський патент	2	2
7.	Торговельна марка. Мадридська угода 1891 р.	4	4
8.	Колективні торговельні марки Співтовариства	2	2
9.	Регламент щодо торговельної марки Співтовариства	4	4
10.	Поняття, ознаки суб'єкти права на комерційну таємницю	2	2
11.	Колективне управління майновими правами інтелектуальної	2	2

	власності		
12.	Загальні положення про захист права інтелектуальної власності.	4	4
13.	Особливості захисту авторських та суміжних прав	4	4
14.	Особливості захисту патентних прав	2	2
15.	Види патентів	2	2
16.	Знаки, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки	4	4
17.	Право слідування	4	4
18.	Кваліфіковані географічні зазначення	4	4
Разом		56	56

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25/26. Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–13. Ст. 88.
4. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: від 18.03.2004 р. № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40–42. Ст. 492.
6. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18–22. Ст. 144.
7. Господарський процесуальний кодекс України: від 06.11.1991 р. № 1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. дод. до № 51. Ст. 1122.
9. Кодекс адміністративного судочинства України : від 06.07.2005 р. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–37. Ст. 446.
10. Митний кодекс України : від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–48. Ст. 552.
11. Про державне мито: Декрет Каб. Міністрів України від 21.01.1993 р. № 7-93. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 13. Ст. 113.
12. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
13. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 36. Ст. 164.

14. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 30. Ст. 379.
15. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15.12.1993 р. № 3691-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 2. Ст. 7.
16. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32. 17. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.
18. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.
19. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 21. Ст. 218.
20. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин :
Закон України від 02.06.1995 р. № 209/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 22. Ст. 168.
21. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.
22. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-ХІV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. Ст. 267.
23. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 24. Ст. 183.
24. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 17. Ст. 121.
25. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 45. Ст. 434.
26. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 2369.
27. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Каб. Міністрів України від 18.01.2003 р. № 72. *Офіційний вісник України*. 2003. № 4. Ст. 129.

Міжнародні акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print .
2. Брюссельская конвенция о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html.
3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_039/print.
4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/trtdocs_wo011.html.
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33.

6. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132.
7. Договір ВОІВ по авторському праву. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770/print.
8. Договір ВОІВ по виконанням та фонограмам. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print.
9. Договір про патентну кооперацію (РСТ). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print
10. Договір про патентне право PLT. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print.
11. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_601.
12. ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація). Шоста редакція". Передмова. URL: <http://base.ukrpatent.org/vienna6/>
13. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_124/print .
14. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/>
15. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їхньої міжнародної реєстрації. URL: http://www.wipo.int/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.html.
16. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07
17. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_134/print .
18. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/>.
19. Матеріали сайту ВОІВ/ URL: http://www.wipo.int/freepublications/ru/general/1040/wipo_pub_1040.html .
20. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
21. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print.
22. Найробський договір про охорону олімпійського символу URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_995/print.
23. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print .
24. Паризька конвенція про охорону промислової власності. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print.
25. Пекінський договір по аудіовізуальним виконанням. URL: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/ru/ip/beijing/pdf/beijing_treaty.pdf .
26. Правила до Сінгапурського договору про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h58 .
27. Протокол до Мадридської угоди. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_583/print .
28. Сінгапурський договір про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816 .

29. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001_
30. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011?test=XX7MfyrCSgkyUSaIZixnoy4bHI4L6s80msh8Ie6
31. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018 .

Навчальні та наукові видання

1. Аврамова О. Є. Патентне право : навч.-метод. посіб. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 160 с.
2. Ажнюк М. О. Основи економічної теорії : навч. посіб. К. : Знання, 2008. С. 368 .
3. Актуальні питання інтелектуальної власності та інноваційного розвитку. Актуальные вопросы интеллектуальной собственности и инновационного развития: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 15–16 листоп. 2012 р. Х. : НДІ ПЗІР, 2012. С. 372.
4. Андрощук Г. А. Патентное право: правовая охрана изобретений: учеб. Пособие. К.: МАУП, 1999. 212 с.
5. Борко Ю. Л. Фінансовий механізм управління інтелектуальною власністю. К.: Лазурит-Поліграф, 2010. С. 216.
6. Бошицький Ю. Л. Правове регулювання службового винахідництва: проблеми теорії та практики. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2012. С. 260.
7. Бочан І. О. Основи економічної теорії: інституціональний підхід : навч. посіб. К.: Знання, 2012. С. 211.
8. Бревнов А. А. Основы экономической теории : учеб. Пособие. 2-е изд. Х. : Одиссей, 2006. С. 512.
9. Бурмістрова Н. За результатами роботи Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України. "Інтелектуальна власність в Україні": Науково-практичний журнал. 2016. № 5. С. 33-45.
10. Бурова О. Деякі аспекти застосування МПК на сучасному етапі розвитку технологій . "Інтелектуальна власність в Україні": Науково- практичний журнал. 2016. № 9. С. 29-33.
11. Веремченко А.М. Google Patents як інструмент патентного фахівця. Огляд та приклади. "Особливості проведення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем": Семінар: м. Київ, Укрпатент, 31 березня 2016 р. Організатори: Державна служба інтелектуальної власності України, Укрпатент.
12. Гальчинський А. С. Основи економічної теорії : підручник. К. : Вища шк., 1995. С. 471.
13. Галянтич М. К. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту: монографія. К.: НДІ приват, права і підприємництва, 2003. 256 с. 14. Глухівський Л. Захищена чи беззахисна ідея?."Інтелектуальна власність в Україні": Науково-практичний журнал. 2016. № 11. С. 29-32.

15. Горнісевич А. Конституційні права на результати інтелектуальної та творчої діяльності. "Інтелектуальна власність і фармацевтична промисловість": Друга науково-пізнавальна конференція ПАТ "Фармак", м. Київ, 7 грудня 2016 року: Проведена в рамках Всеукраїнського тижня права.
16. Демченко Т. С. Недобросовісність заявника у законодавстві про товарні знаки: монографія. К.: Лазурит-Поліграф, 2008. 94 с.
17. Дідківський М. І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посіб. К.: Знання, 2011. С. 365.
18. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2009. С. 1200.
19. Економічна теорія. Політекономія : підручник. К.: Знання, 2006. 631 с.
20. Жилінкова О. В. Договори в сфері реалізації авторських прав на музичний. Х.: Ксилон, 2008. С. 212.
21. Жуков В. И. Правовая охрана объектов научно-технического творчества: учеб. Пособие. Х. : Юрид. ин-т, 1983. С. 96.
22. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (24 лют. 2010 р.) : НАН України, Київ. ун-т права, Міжнар. центр прав. пробл. інтелект. власності при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2012. Вип. 1. 156 с. Вип. 2. 142 с. Вип. 3. С. 182.
23. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування. К. : НДІ ІВ НАПрНУ ; Лазурит-Поліграф, 2011. С. 320.
24. Кравець В. Р. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. К. : Центр учб. л-ри, 2012. С. 264.
25. Лапин Е. С. Теория и практика расследования преступлений против интеллектуальной собственности. М. : Юрлитинформ, 2011. С. 360.
26. Мошак Г. Дослідження захисту прав інтелектуальної власності у спеціалізованих інститутах. *Право України*. 2015. № 9. С.120-128.
27. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу : навч. посіб. *Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"*. Серія: Економічна теорія та право. Х., 2013. № 3. С. 217–349.
28. Основи економічної теорії у структурно-логічних схемах : навч. посіб. Х. : Право, 2010. С. 144.
29. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. Л.: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 265
30. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців : монографія. Т.: Підруч. і посіб., 2007. С. 256.
31. Право интеллектуальной собственности : учебник. М. : Проспект, 2011. С. 960.
32. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. К. : Центр учб. л-ри, 2012. С. 270.
33. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. у запитаннях та відповідях Х. : Одиссей, 2012. С. 189.
34. Фордзюн Ю. І. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. К. : Кондор, 2012. С. 208.
35. Харитонов Є. О. Цивільні правовідносини. О. : Фенікс, 2011. С 456.

36. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). О.: Фенікс, 2011. С. 346.
37. Цивільне право : підручник : у 2 т. / за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – 2-ге вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2014. Т. 1. С. 656.
38. Цират А. В. Руководство по составлению и заключению франчайзинговых договоров: право и практика : учеб.-практ. Пособие. К. : Истина, 2010. С. 352.
39. Цивільно-правове регулювання інтелектуальної власності в Україні: пріоритети та шляхи оптимізації. Сучасні проблеми приватного права: Зб. наук. праць, присвячених 80-ій річниці з дня народження Шевченко Я. М. К.: ВГО «Асоціація цивілістів України», – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута». 2012. С. 464.
40. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
 2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
 3. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
 4. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
 5. <http://court.gov.ua> - Сайт судової влади України
 6. www.scourt.gov.ua - сайт Верховного суду України
 7. www.sc.gov.ua - сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ
 8. <http://www.wipo.int/treaties/en/> - Всесвітня організація інтелектуальної власності.
- <http://www.wipo.int/treaties/ru/> - Всесвітня організація інтелектуальної власності. Договори